

RIJEČ UREDNIŠTVA

NOVA STRATEGIJA EU ZA ŠUME: ZA ŠUME I SEKTOR KOJI SE TEMELJI NA ŠUMAMA

Krajem rujna u resorno Ministarstvo stigao je na naslov-ljenu temu dopis Glavnog tajnika Europske komisije, upu-ćen Glavnom tajniku Vijeća Europske unije i na suglasnost svim članicama EU. Dopis je prosljeđen na očitovanje Hr-vatskom šumarskom društvu, Akademiji šumarskih zna-nosti i drugim šumarskim institucijama.

Dopis sa stanjem šuma i smjernicama, kojega ćemo kratko prikazati, napisan je na 16 stranica, a kreće od općenitih podataka o šumama. Navodi se, kako šume i šumska ze-mljišta pokrivaju oko 40 % kopna EU, s rastom od oko 4 % godišnje, dok se u drugim djelovima svijeta i dalje smanjuju. Sječe se samo 60–70 % prirasta, ali se do 2020. god. očekuje povećanje stope iskorištavanja do 30 %. Šume su multifunk-cionalne i **njihova socioekonomska važnost je velika, ali se često potcjenjuje**. Šumska biomasa pak predstavlja oko polovice potrošnje energije iz obnovljivih izvora. **Kako bi se te koristi osigurale na uravnotežen način, ključno je osigurati održivo (potrajno) gospodarenje šumama.**

Slijedi obrazloženje zašto je potreban novi okvir nakon društvenih i političkih promjena tijekom proteklih 15 god. te sve veće potražnje i prijetnje šumama. Kratko navodimo 3 od 6 razloga: osiguranje upravljanja multifunkcionalnim potencijalom šuma u EU na uravnotežen i održiv način, zadovoljenje rastuće potražnje za sirovinom te odgovor na izazove i prilike s kojima se industrije koje se temelje na šu-mama suočavaju glede raznih učinkovitosti.

Koji je to korak naprijed kojega treba učiniti, a koji se od-nosi na cjelovit pristup gospodarenju šumama i na cijeli lanac vrijednosti šuma. Rukovodeća načela su **održivo (po-trajno) gospodarenje šumama i multifunkcionalna uloga šuma – učinkovito korištenje resursa, gdje se optimizira doprinos šuma ruralnom razvoju, rastu i otvaranju rad-nih mjesta – promiče odgovornost za globalne šume.**

Ciljevi do 2020. god. su osigurati i dokazati da se svim šu-mama gospodari u skladu s načelima održivog gospodare-nja, čime se doprinosi uravnoteženju raznih funkcija šume i osigurava osnova da šumarstvo i cijeli lanac vrijednosti koji se temelji na šumama budu konkurentni sudionici u traženju blagostanja.

U osam povezanih prioritetnih područja strateške orjenta-cije, navodi se:

- Podrška ruralnim i urbanim zajednicama (kroz strateške orijentacije: krištenje sredstava za ruralni razvoj, gdje bi Komisija i države članice trebale procijeniti i poboljšati utjecaj mjera za šumarstvo u sklopu politike ruralnog razvoja te poboljšati svoje vrednovanje koristi koje šume daju društvu).
- Poticanje konkurentnosti i održivosti industrija koje se temelje na šumama, bioenergije i šireg zelenog gospodarstva.
- Zbog podložnosti šuma klimatskim promjenama, važno je očuvati i pojačati njihov kapacitet za otpornost i prilagodbu.
- Napore za zaštitu šuma i bioraznolikosti te poboljšanje usluga ekosustava, uz ublažavanje i obnovu, treba usmjeriti prema povećanju obnove, otpornosti i multifunkcionalno-sti šuma, kao i sprječavanju negativnih utjecaja na šume.
- Poboljšanje baze znanja o šumama radi boljeg razumije-vanja složenih ekoloških i društvenih izazova – uspostavljanje Europskog sustava informiranja o šumama.
- Poticanje novog inovativnog šumarstva i proizvoda s do-danom vrijednošću.
- Prema planovima glede mjera za šumarstvo u razdoblju 2007–2013. rezervirano je 5,4 milijardi EUR iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, a toliko se oče-kuje i za razdoblje 2014–2020. god. Na kraju se kaže kako su Europski parlament i Vijeće pozvani poduprijeti ovu strategiju i izraziti vlastita stajališta o njenoj provedbi.

Naše je mišljenje da gotovo nemamo nikakvih primjedbi na predloženu strategiju, jer je to upravo sve ono što bi tre-balo pisati u našoj Strategiji šumarstva, a što uporno godi-nama bez uspjeha tražimo i zagovaramo, no nje nema do danas. I umjesto da naša Strategija šumarstva bude primjerna uzorak članicama EU, mi ćemo napokon tek sada, kao čla-nica EU, biti prisiljeni napraviti i svoju Strategiju šumarstva, a što je žalosno i sramotno. Očito je da kod nas ništa ne može bez prisile, čak i u onim segmentima kao što je šu-marstvo, gdje smo objektivno po resursima i znanju među najboljima.

Uredništvo

EDITORIAL

THE NEW EU FORESTRY STRATEGY: FOR FORESTS AND THE FOREST-BASED SECTOR

At the end of September the competent Ministry received a report dealing with the above topic. Sent by the European Commission Secretary General, the report was addressed to the Secretary General of the Council of the European Union and all the EU Member States. The report was forwarded to the Croatian Forestry Association, the Academy of Forestry Sciences and other forestry institutions.

The report, describing the forest condition and the framework, which we will present here in brief, contains 16 pages and starts from some general forest data. Forests and other wooded land cover over 40 % of the EU land area, increasing by around 0.4 % per year, whereas globally, forest area continues to decrease. Only 60–70 % of the annual increment is being cut, but harvest rates are expected to increase by around 30 % by 2020. Forests are multifunctional and **their socio-economic importance is high, but often underestimated**. Forest biomass currently accounts for around half of the EU's total renewable energy consumption. **In order to ensure these benefits in a balanced manner, it is crucial to apply sustainable forest management.**

A clarification follows as to why a new framework is needed in the aftermath of significant societal and political changes in the past 15 years and growing demands on and threats to forests. We shall briefly mention three out of the six reasons: a) ensure that the multifunctional potential of EU forests is managed in a sustainable and balanced way; b) satisfy the growing demand for raw material, and c) respond to the challenges and opportunities that forest-based industries face in terms of various efficiencies.

What step forward should be taken that relates to an integral approach to forest management and the entire forest value chain? The guiding principles are: **sustainable forest management and the multifunctional role of forests, resource efficiency where the contribution of forests to rural development, growth and job creation is optimized, as well as global forest responsibility that promotes sustainable production and consumption of forest products.**

The 2020 forest objectives are to ensure and demonstrate that all forests are managed according to sustainable forest management principles. This contributes to balancing various forest functions and provides a basis for forestry and the whole forest-based value chain to be competitive contributors to welfare.

The eight linked priority areas of the strategic orientation are to:

- Support rural and urban communities (through strategic orientations: using rural development funds, where the Commission and the Member States should assess and improve the effect of forestry measures under rural development policy, as well as improve their valuing of the benefits that forests give to society).
- Foster the competitiveness and sustainability of forest-based industries, bio-energy and the wider green economy.
- Forests are vulnerable to climate change. It is therefore important to maintain and enhance their resilience and adaptive capacity.
- Efforts to protect forests and biodiversity should aim to maintain, enhance and restore forest ecosystems' resilience and multi-functionality, as well as prevent negative impacts on forests.
- Improve the forest knowledge base to better understand the complex environmental and societal challenges – set up the Forest Information System of Europe.
- Stimulate new innovative forestry and added-value products.

According to the forestry measures plans, €5.4 billion from the European Agricultural Fund for Rural Development have been earmarked for forestry measures in 2007–2013. A similar level of spending could be expected for 2014–2010.

In conclusion, the European Parliament and the Council are invited to endorse this strategy and to express their views on its implementation.

In our opinion, we have almost no objections to the proposed strategy. This strategy contains all the elements which the Croatian Forestry Strategy should contain and which we have been seeking for and advocating for years, but to no avail. Instead of the Croatian Forestry Strategy to serve as an exemplary model for the EU Member States, we shall only now, as the EU member, be forced to develop our own Forestry Strategy, which is sad and shameful. It is obvious that we only function under coercion, even in segments such as forestry, where resources and knowledge should objectively place us among the top states.

Editorial Board